

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augonfeld & Emarlot Leaser.
Heinrich Schalk. Rudolf Mosse.
A. Oppelt Nachf. Anton Oppelt.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumer la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 43.

Brașov, Joi 25 Februarie (9 Martie).

1899.

Szell și Austriacii.

Pacea parlamentară în Ungaria s'a restabilit. Noul ministeriu dispune ađi de-o majoritate puternică cum n'a avut-o nici unul dintre guvernele ungurești de până acum. Tote partidele maghiare au subscris vestita formulă a lui Szell privitoare la încheierea tractatului vamal și comercial cu Austria.

Tote merg așa-dér strună în Ungaria, dér acum se nasce întrebarea, decă va primi și Austria acea formulă ungurească, care a contribuit așa de mult la realizarea compromisului ce l'a încheiat Szell cu opoziția?

Etă întrebarea gravă a momentului. Organul vienes al ministeriului de esterne a fost salutat programul lui Szell, ca o nouă învingere a ideilor dualismului. Așa se fiă. Dér ce se va alege din acest dualism decă nu se va pute stabili o înțelegere definitivă și durabilă între statele, cari îl compun?

Bine că Szell cu Ungurii au luat o poziție decisă și solidară față de cealtă parte a monarhiei, nu este însă nici decum asigurat succesul la care țintesc, căci pentru acesta mai este de lipsă și învoirea Austriei și acesta învoire este ađi tot așa de nesigură cum a fost pe timpul conferențelor și înțelegerilor dela Ischl când Banffy se credea indispensabil la încheierea pactului.

Formula lui Szell pretinde, ca Austria să primescă o unitate vamală pe cinci ani și o comuniune a privilegiului băncii aus. ung. pe un-spre-dece ani. Acastă pretensiune însă a deșteptat — se dice — opozițiune chiar și în sinul cabinetului Thun, fiind-că miniștri austriaci își dic: decă unitatea vamală se stabilește numai pe cinci ani, ea după acest interval pôte să înceteze, și în cazul separării vamale Austria va trebui să dispună singură asupra creditului și mijloacelor sale bănesci. Atunci însă ar rămâne legată încă pe șese ani de Ungaria în ce privește afacerile băncii comune. Banca n'ar sci cui să vină mai curând în ajutor: fabricantilor din Austria, ori consumenților din Ungaria, cari, ne mai esistând legătura vamală, ar cumpăra dela concurenții străini ai Austriacilor.

Nu merge dér — dic cei din Viena — cu formula lui Szell, nu putem vota în asemenea împrejurări pentru o comuniune de bancă pe timp de un-spre-dece ani. Ministrul-președinte Szell va fi fost lămurit deja în privința acesta în conferențele, ce le-a avut de curând în Viena cu membrii guvernului austriac și va fi înțeles, că un nou conflict amenință a isbucni între cele două state dualiste.

Opozițiunea germană deja caută să exploateze acesta împrejurare în favorul ei strigând în gura mare, că numai așa se pot îndrepta lucrurile, decă Germanii din Austria vor fi împăcați și va fi conchiămat éráși parlamentul. Atunci va fi posibil să

se încheie un tractat vamal și comercial definitiv și noua formulă ar deveni superfluă.

Asemeni speranțe nutresc Germanii și se pare, că guvernul voesc se se apropie c'un pas de ei, căci se asigură, că el are intențiunea de-a regula cestiunea limbilor în Boemia printr'o ordonanță împărătescă pe temeiul §-lui 14, cu putere legală provisorică.

Firește, că cestiunea acesta n'a putut lăsa pe Cehi nepăsători. Ei nu admit însă posibilitatea unei astfel de soluțiuni, deore-ce nu numai Cehii, dér și Polonii négă competența parlamentului central de-a rezolva cestiunea limbei în Boemia, dicend, că acesta o pôte face numai dieta boemă, ér guvernul nu pôte să prejudece dreptului egal al limbei cehice.

Altă greutate, altă încercătură. Decă nu se va face pace între Cehi și Germani, nu se pôte încheia pactul definitiv și tote formulele lui Szell vor căde în baltă.

Conflictele au încetat între partidele maghiare din Ungaria, dér conflictul cel mare dualistic încă de aci încolo are să se rezolve, rămânând în rezervă cestiunea naționalităților din întreaga monarhie.

Foile săsesci despre noul guvern.

Vorbind despre programul guvernului, „Sieb. D. Tagblatt“ din Sibiu dice într'o corespondență din Peșta: „Declarațiunea, ce a făcut-o ministru-președinte Szell la finea discursului seu program, deșteptă de sigur mulțumire generală și oferă ore-care liniștire față cu alte părți ale vorbirei sale, cari vor a face șovinismului național continuative concesii. Din discurs respiră în total spirit deakist, acel spirit al conciliațiunei, al bună voinței, al dreptății și pentru populațiunea nemaghiară a țării. O deplină încredere însă se va pute nasce și va pute dăinui numai atunci, când faptele noului guvern vor da dovadă serioasă, că cetățenii acestei țări, fără deosebire de limbă și religione, vor fi guvernați după lege, drept și dreptate“.

Intr'un articol intitulat „Sașii și noul guvern“ aceeași fôie dice: „Mulți speră tot ce-i mai bine și vor să citească din discursul ministrului-președinte ivirea unui period mai fericit. Alții însă ved — și aceștia vor forma majoritatea între noi — mai negru în viitor, și nu găsec în discursul program o desavuare a pesimismului lor. Szell a promis construirea statului național maghiar. Fiă-care scie ce va să dică acesta: maghiarisarea progresivă și promovarea ei în contul naționalităților nemaghiare. Szell a dis mai departe, că guvernul și-a pus ca țintă introducerea administrației de stat. Fiă-care scie ce are să însemne și acesta“... In fine numita fôie declară, că și ea se numără între pesimiști și că „dela noul guvern nu așteptă nici un bine pentru poporul săses, ci mai réu încă decă a fost sub Banffy“.

Diarul „verđilor“ din loc, „Kronstädter Zeitung“, accentuează acele părți din vorbirea lui Szell, în care vorbesce despre cimentarea statului unitar național maghiar, și dice, că din experiență sciu nemaghiarii, ce însemnă o astfel de declarație. „Ce

însemnă dezvoltarea culturală a țării, accentuată de Szell, rezultă și de-acolo, că la noi tote reuniunile de maghiarisare pörtă frumosul titlu de reuniuni de cultură. Nici declararea din urmă, că va măsura cu egală măsură fără deosebire de naționalitate și religione, nu pune în vedere nici o schimbare, căci numai atunci se va măsura cu măsură egală, când respectivul va uita de „micele“ deosebiri ale naționalității și va mărturisii ideia de stat maghiar singur măntuitoare. Așa dér tote vor rămâne cum au fost“!

Voci din Ungaria.

Cu privire la intrarea partidii naționale apomyiste în partida guvernului face „Ung. Weisk-volksblatt“ următoarea semnificativă observare: „Omului nepreocupat, care stă departe de cele ce se petrec în Budapesta, trebuie să i-se pară ciudat, că o partidă, care a combătut pe cealtă la cuțite de ani de zile, care n'a numit altfel această partidă decă cu epitetul de „ciolănari“, care întodéuna a strigat membrilor din această partidă pe față, în public și cu vehementă: „Voi ați falsificat alegerile, voi v'ați câștigat mandatul vostru cu bani și cu sânge, voi sunteți nisce mameluți fără cap și fără voință“ ș. a. — de-odată peste noapte intră în această partidă „stigmatizată“ jubiland, și acum merge „mână în mână“ cu acești „mameluți“. Ce conclusiuni va face un om care cugetă liniștit asupra acestei procederi?“.

Despre un nou atac în contra limbei germane raportéză „P. Lloyd“ următoarele: „E vorba ca limba germană să fiă eliminată cu totul din planul de învățământ al școlilor comunale elementare din Peșta. In ultima ședință a comisiei pentru învățământ în capitală, s'a primit propunerea directorului școlar Lakics, după care timpul, care se întrebuință până acum pentru instrucțiunea limbei germane, să se întrebuințeze pentru gimnastică“. La acestea observă o fôie germană: „De ce mai trebuie să învețe copiii părinților germani și limba germană? Jidovii cunosc acesta limbă destul de bine, și prin asta ei și au preponderanța în comerțul Ungariei, ei sciu ce preț are limba germană, de aceea o învață toți. Când e vorba însă de a combate învățarea acestei limbi urgisite, toți Jidovii sunt în primele șire ale combatanților. Astfel se isgonesc limba a 120,000 de Germani, cari trăesc în Budapesta și fac a patra parte din populațiunea orașului din școlile comunale“.

„Donau Temeschbote“, diar guvernamental din Panciova, scrie următoarele despre o nouă ispravă „patriotică“: „In timpul din urmă la nuntele sêrbeseli cari dela trăsuri au fost éráși împodobiți cu pantlici în colorii oprite, și după-ce s'a făcut arătare la căpitănia orașului, au fost trase în cercetare respectivele persoane. Am arătat repetit, că de nepatriotice sunt asemenea „petrețeri“ și găsim forte cu cale, ca cei vinovați să fiă aspru pedepsiți. Patriotismul nu se arată numai cu vorbe, ci trebuie să se dovedescă și prin fapte. Fapte ca cele amintite însă fac se apară patriotismul celor ce le sêvêresc într'o lumină dubioasă. Totuși trăim încă în regatul Ungariei, unde legile și ordonanțele ministeriale trebuie respectate de fiă-care cetățén, chiar

și atunci când acesta nutrește și cultivă simpatii antipatriotice“. La aceste observă „Ungarisch Weisskirchner Volksblatt“ între altele: „Ne mirăm, că nu se cere, ca și aerul ce-l respirăm să fie văpsit roșu-alb-verde. Cum stă lucrul însă cu maghiarisarea școlilor? Pe care lege este ea întemeiată? Sperm că „trădătorii“ de patrie pedepsiți vor aduce afacerea înaintea unui for mai înalt și aici se va dovedi în curând direcția „noului sistem“. Departe de tot am ajuns deja; chiar caii trebuie să dovedescă patriotism. Nu va trece mult, și fără permisiunea dela autoritate nu ne va fi iertat să mai ținem nici măcar un coțoiu pestriț. O, șovinism, acum e lumea ta!“

Primirea Metropolitului.

Sibiu, 7 Martie n. 1899.

Đilele de Joi până Duminecă, dér mai ales Joi și Duminecă, vor fi în Sibiu đile de mari sêrbări româneseli.

Consistoriul archidieceșan a pregătit deja lucrurile ast-fel, ca primirea ce se va face noului Cap al bisericii greco-orientale române, să fiă o manifestație đedmnă de mult așteptatul, dér tot-odată să impună și publicului străin, sub ochii căruia se va desfășura.

Pe tot parcursul drumului spre Sibiu a înalt Prea Sfinției Sale, după scrierile soșite, conducătorii bisericii greco-orientale îi vor face Archiereului călător spre noua reședință o primire din cele mai impunătoare, ieșindu-i înainte pe la punctele atinse de linia ferată, popor mult în haine de sêrbătoare, cu preoții, învățătorii și cu praporii sfinței biserici în frunte.

Este chiar firește, ca așa să se întâmple, căci dór drumul întreg al archiepiscopului trece prin o mare de populațiune aprópe curat românescă și în parte însemnată greco-orientală.

Mai mărețe însă, precum se vestesc, vor fi manifestațiunile la granița archidieceșei, unde protopopul cu preoțiimea și cu mult popor vor eși cu alaiu pentru a saluta pe noul Archiepiscop al lor; apoi la Vințul de jos, hotarul tractului Alba-Iulia, unde tractul își va trimite solii săi iubitori să salute pe așteptatul mire al bisericii; apoi la Mercurea, unde I. P. S. Sa se va da jos și va poposi Miercuri spre Joi noptea ca óspe al părintelui protopop Ioan Droș, și unde asemenea mult popor îl va aștepta și conduce în orașel.

Joi cu trenul de înainte de prând, va pleca mai departe spre Sibiu. In drumul spre Sibiu, indeosebi Seliștea, harnica și înfloritorea comună Seliștea, se va distinge prin primirea ce i-o va face I. P. S. Sale. Administratorul protopopesc cu tot statul preoțesc, învățătorii în frunte cu bravul corp învățătoresc din Seliștea, apoi administrația însăși, în frunte cu primpretorul Drăghici, vor fi la gară, îl vor bineventa și îi vor ura bun sosit!

In Sibiu în deosebi, și mai mult ca ori și unde, Capul bisericesc va fi splendid primit.

Trenul sosesc aici la orele 12 și 40 minute. La orele 12 va pleca deja din reședința archiepiscopescă conductul oficios de primire: membrii consistoriului archidieceșan, profesorii dela seminarul „Andreian“ și dela celelalte școle române, precum și numărósă inteligință, în frunte cu actualul președinte al consistoriului archidieceșan

ilustritatea Sa d-l *Dr. Ilarion Pușcariu*, arhimandrit și vicariu arhiepiscopesc, — și vor trece prin strada Morii și a Cisnădiei, spre gară.

În același timp din partea orașului însuși va eși la gară *primarul* orașenesc d-l Drotleff, însoțit de alte autorități, spre a saluta la intrarea sa în oraș pe înaltul sosit, ca viitor nou cetățean al Sibiului. Consistoriul, primăria, autoritățile și onorații, precum și reprezentanții presei, vor ocupa loc pe peronul gării.

La sosirea trenului și darea jos din el a Metropolitului, Vicariul arhiepiscopesc Dr. Pușcariu îl va saluta în scurte cuvinte, în numele consistoriului și al bisericilor, er primarul Drotleff îl va saluta în numele cetățenilor orașului.

Pentru întâmpinarea Metropolitului la intrarea în oraș, s'a anunțat multă inteligență și popor de prin comunele vecine Sibiului, în deosebire din tractele protopopesci Sibiului, Avrig, Făgăraș și Agnita, cari, preoțime, învățătorime și popor, se vor arangia sub conducerea protopresbiterului Ioan Papiu, în gară și la eșirea din gară, pe ambe părțile drumului.

La eșirea din gară, o trăsură cu 4 cai va aștepta pe Metropolit, în care urcându-se cu vicariul arhiepiscopesc, și urmați de un lung convoi de 20 de trăsuri, vor trece printre șirele dese de popor, făcând drumul spre reședință peste pițetă, strada principală (a Cisnădiei), strada Morii și așa întorcând în a Măcelarilor.

Dela porța reședinței până unde vor ajunge, spre strada Morii, tinerii seminarisți, teologii, pedagogi, apoi studenții români gr. or. dela gimnaziile germane și ungurese din loc, vor forma un lung cordon, înmulțit cu publicul cel alt privitor.

Porța reședinței va fi bogat și cu gust împodobită cu verdetă, cu brazi și cu flori, și la sosire, vicariul arhiepiscopesc întâmpinând cu câte-va cuvinte pe noul stăpân, îi va preda în stăpânire reședința.

Vor urma apoi prezentări în cerc mai restrins, mai familiar, anume membrii consistoriului, domni protopresbiteri și onorații sosiți și alți prezenți.

Cu îngrijirea bunei ordine la gară și la reședință, s'au însărcinat domni *Ioan de Preda* fisc consistorial, pentru ordinea la gară, er d-l *Dr. I. Stroia* profesor seminarial, cu ordinea cordonului dela porța reședinței, stându-le în bun ajutor mai mulți tineri clerici din seminarul nostru „Andreian“.

Cam atât Joi. Despre celelalte, ce vor avé loc Duminecă, vă vom împărtăși mâne schițe de program.

Rap.

Dela Arad ni-se anunță, că Dumitrea trecută I. P. S. Sa *Ioan Meșianu* a chirotesit ca arhimandrit pe protosincelul *Aug. Hamsea* — Tot din Arad li-se anunță foilor ungurești, că alegerea de episcop al diecezei române Aradane se va face în 30 Aprilie a. c. Trebuie ca este înțeleș aici stilul vechiu, căci în ziua de Pascile noastre care cad tocmai în 30 Aprilie st. n., nu se poate face alegerea. — Aceleași foi spun, că la prânzul de gală ce s'a dat Lună la amiazi în onorea metropolitului, a luat parte dintre somitățile Aradului fișpanul *Fabian*, primarul *Szalacz*, președ. tribunaletului *Otrubay*, provincialul minorităților *Csák* și generalul *Blondein*.

Revistă externă.

Italia și China. *Cunglijamenul* chinez a refuzat pretensiunea agentului diplomatic italian, ca China să dea Italiei în chirie golful Samun sub condiții, cum a dat Germaniei portul Kiao-Ciau. Refuzul chinez a dat naștere la tractări diplomatice, și decă nici acestea nu vor avé rezultat, se crede ca pozitiv, că Italia va lua cu forța în posesiunea ei teritoriul ce-l pretinde. Dinaintea golfului Samun stau ați patru corăbii de război italiene, încurând se așteptă să mai sosescă alte două și escadra acésta de 6 corăbii va fi pusă sub comanda supremă a cotra-admiralului *Gre-*

net și va începe ocupațiunea. În chipul acesta va avé și Italia o colonie în China.

Noul guvern spaniol, pe cum scim, s'a constituit sub presidenția lui *Silvela*. Membrii cabinetului au și depus jurământul, numai *Camara* a refuzat în ultimul moment portofoliul marinei. Locul lui asăder va fi umplut mai târziu. Cabinetul *Silvela* are direcție pronunțată conservativă, cu toate că unii dintre membrii lui se mărturisesc a fi clericali. *Francisco Silvela*, primul ministru, este conducătorul conservativilor. El s'a lăudat într-una din ședințele mai recente ale camerei, că stă în fruntea unei partide capabile de a guverna și după retragerea lui *Sagasta* s'a declarat imediat gata a forma un cabinet conservativ. Scopul și l'a ajuns. *Silvela* n'a mai fost ministru președinte, ministru de interne însă a fost în două rânduri, mai întâi la 1879 în cabinetul lui *Martinez Campos*, apoi la 1890 sub *Canovas*, care a fost asasinat de anarhiști. Dintre membrii noului cabinet o figură marcantă este generalul *Poladieja*, ministru de război. El este cel mai renumit între generali din Spania, cari se ocupă și cu politica. *Poladieja* a fost și guvernator în Cuba. A fost ales în Cortese, ca membru al reuniunii constituționale. El fu trimis și în Filipine, unde organiză regimentul, care a făcut atâtea miserie indigenilor din insule. Anul trecut *Poladieja* a publicat o broșură despre Cuba, în care se mărturisesc ca liberal, deși nu i-o crede nimeni.

Situația în Manila este încă tot neliniștită. Parte mare dintre locuitorii mai ales Chinezii, cer în număr mare pașaporte pentru a pute părăsi orașul. Din potrivă Filipinii sunt mereu pe picior de război. Chiar nici întărirea forțelor americane nu-i împăimântă și nu le slăbește curajul. Săptămâna trecută au fost din nou atacuri sengerose între avanposturile inimice, și Americanii s'au retras ducând cu ei vre'o 20 răniți. Localitatea *Caloocan* se află încă tot în posesiunea resculților ei și au făcut întărirea de șanturi pentru a pute rezista cu succes corpului de armată de sub conducerea generalului *Otis*. Starea de asediu în Manila nu s'a ridicat încă. La 7 ore seara locuitorii trebuie să se retragă în locuințele lor, er cei-ce sunt aflați pe strade mai târziu, sunt prinși și arestați ca persoane bânuite. Pe calea acésta au fost arestați și deportați în Cavite cam 300 de persoane.

SCRIRILE DILEI.

24 Februarie v.

Asentările se vor face anul acesta în timpul dela 4 Aprilie până la 7 Iunie st. n. Scim, că ministrul de honvedei *Fejervary* printr'o ordinațiune adresată municipiilor amânase asentările pe timp nedeterminat, din cauză, că proiectul de lege privitor la recruți n'a putut fi votat de cameră la timp. Acum însă, fiind-că sunt semne de-a se primi încurând proiectul, ministrul a și dispus a se ține asentările în intervalul arătat. La Brașov se crede, că asentările se vor ține în Mai.

Berlin — Constantinopol. „*Schlesische Zeitung*“ scrie, că între Berlin și Constantinopol se va face o nouă legătură, și anume: Dela Berlin prin Breslau, Cracovia, Cernăuți și Buzău până la Constanța pe liniă ferată, er dela Constanța până la Constantinopol cu vaporul. Legătura acésta se face așa-dér cu *ocolireu Ungariei*. În Camera și Senatul român a fost înaintat un proiect de lege asupra căruia s'a declarat *urgența*, prin care se plănuesce des amintitul cablu telegrafic submarin între Constanța și Constantinopol și se stipulează învoiala între Germania și România cu privire la legătura de tren, postă și telegraf între Berlin și Constantinopol.

Regina Belgiei în agonie. Regina Belgiei, *Henriette*, este în agonie. Medicii au declarat, că catastrofa se poate aștepta în tot momentul. Regina a cădut în *deliriu* și nu mai cunoșce pe nimeni din ai săi. Alături noptea a sărit din pat și s'a arun-

cat spre ferăstră. Călugărițele, cari o gri-au, abia cu greu au putut s'o rețină și s'o pună erăși în pat. Archiducesa *Stefania*, flica mai în vârstă a reginei, a plecat din Corfu la Bruzella.

O telegramă de salutare. Un mare număr de studenți și prietini ardeleni ai studentului oradan *Lucian Bolcaș*, s'erbătorind Duminecă seara printr'un banchet sosirea lui în București, au trimis următoarea telegramă de salutare celor 17 studenți români eliminați dela Oradea mare: „Iubiți colegi și frați! Postul vostru coleg, astăzi „numai“ luptător național, se află în mijlocul nostru, și petrecând câte-va plăcute momente în jurul lui, ne aducem aminte și de voi, cari dintre studenții universitari de dincolo, singuri v'ați solidarizat cu *Lucian Bolcaș*. Noi astăzi am exprimat, că *Bolcaș* nu a fost, ci va fi. Dorim ca și voi să fiți alături cu densul. Curaj și energie fraților, De aici vom face și noi cât dragostea noastră de neam ne va dicta. Voi în frunte!“ (Urméză iscăliturile).

Congregația comitatului Făgăraș se va întruni Marța viitoare, în 14 Martie st. n. Fiind la ordinea zilei cestiun de mare importanță, membrii români sunt rugați a se prezenta pe cât se poate în număr complet.

Concursul de oferte pentru masa studenților români din loc îl publicăm astăzi încă odată pe pagina a patra. Atragem din nou atențiunea familiilor române din Brașov asupra lui și le recomandăm a și înainta ofertele cât mai curând pentru a pute servi direcțiunei școlilor noastre spre orientare.

Francarea cărților postale pentru România. Neînțelegerile iscate între direcțiunea postelor din România și cea dela noi în privința francării cărților postale, cauzăză mari inconveniente publicului. Acum nu numai cărțile postale (de câte 2 cr.) trimise dela noi în România, ci și cele sosite din România aici (de câte 5 bani) sunt considerate ca nefrancate în de ajuns și supuse la o supra-taxă de 4 cr. Comerțianți și industriași din orașul nostru, cari au conexiuni de afaceri cu România, sufer neplăceri din cauza acésta. Suntem rugați chiar, să atragem atențiunea publicului din România asupra acestui inconvenient, și cei ce poartă corespondență cu firme dela noi s'au scrie epistole, s'au și timbreze cărțile postale cu câte 10 bani. De-ace-menea cărțile postale dela noi trimise în România trebuiesc francate cu câte 5 cr.

Germanii austriaci și protestantismul. Am fost amintit, că partida *națională germană* condusă de *Schönerer*, vré să-și documenteze comunitatea sa cu imperiul german prin agitația, ce a pornit-o printre Germanii cu scop de a trece dela catolicism la protestantism. Acțiunea i-a succes până acum, căci deja 8300 de Germanii catolici s'au anunțat lui *Schönerer*, că vréu să treacă la protestantism. Conducătorii mișcării cred, că până la Pasca numărul convertiților va fi de 10,000.

Raporturile sanitare în Bihor. Mare senșetă a produs raportul vice-șpanului din comitatul Bihor, cetit în ședința comisiunei municipale asupra raporturilor sanitare din comitat. După raport, nu s'a mai pomenit, ca starea poporațiunei din punct de vedere sanitar să fi fost atât de îngrijită ca ați. În comitat bântue tot felul de bôle contagioșe; numai în cursul lunii Februarie bôlele acestea au pus în pat 4426 de omeni. Causa acestor stări se dăce a fi apa de bêt rea. Comisiunea a primit propunerea de a-se înființa fântâni artesiane.

Agitatori greci împușcați. După comunicările Agenției de Constantinopol, autoritățile militare din Monastir au luat de veste, că doi șefi de bandă din Grecia au trecut peste graniță spre a ața o răscolă. Au fost trimiși în urmărire lor câți-va gendarmi, der fiind-că agitatorii s'au opus cu arma ucidând pe un gendarm, aceștia au răspuns tot prin glonțe și i-au împușcat pe amândoi dimpreună cu gazda, la care erau ascunși.

Bora. Din *Triest* se anunță, că în golful *Muggia* 6 bărbați au fost răpiți de puternica *bora* și aruncați în mare. Cinci dintre ei s'au inecat.

Teatru german. Astăzi, Miercuri, se va da pentru prima-ora drama „*Einsame Menschen*“ de *Gerhart Hauptmann*, o dramă, care s'a dat pretutindeni c'un succes senșațional.

Corespondența „Gaz Transilvaniei“.

Turda, 2 Martie n. 1899.

Onorată Redacțiune! Cetind în nr. 37 a. c. al prețuitei D-vostre foi o corespondență datată din Turda, despre institutul „*Arieșana*“, nu pot să trec fără observare partea aceea din corespondență, unde se tractează despre adunarea generală a acționarilor, ținută în 25 Faur a. c.

Încât privește partea strict financiară a institutului „*Arieșana*“, are totă dreptatea raportorul, când pune în relief progresul îmbucurător, ce s'a constatat în anul precedent.

La institutul acesta însă, ca și la orice alt institut românesc, alături cu principiile financiare e necesitate absolută, ca să se valideze principiul național, să fie adecă fiă-care un centru, unde bate cu vinjoșie pulsul vieții comerciale naționale.

Decă se altereză și numai în trecut, la aparentă poate, numai pe un moment acest colorit pur național, e o datorință, ca acésta să o aducă la cunoștința publicului ca „malum omen“, pentru-că numai așa vor pute cei interesați să prevină rēul.

Și semnele rēului există. Ținutul nostru fiind sērac, acésta a adus cu sine, că deja dela fondarea institutului s'au străcurat un număr considerabil de acțiuni în mâni străine, și rēul acesta s'a agravat tocmai în anii când institutul a prestat cele mai rodnice succese, căci străinii dibaci, cari au înțeleș avantajile și s'au folosit de nepriceperea țeranului și a rēscumpărat sub valōrea nominală acțiunile acestuia.

Acésta împrejurare a adus cu sine, că de ani de-arēndul funcționează în comisiunea supraveghiatōre străinii în număr egal cu Românii. Las' să servescă de scusă pentru împrejurarea acésta față de trecut și lipsa de inteligență română în număr corēspunzător în orașul nostru, der ceea ce tradēză, după părerea mea, germenele rēului e, că la adunarea generală trecută prezența străinilor a provocat discușiuni în limbă străină, cari s'au continuat peste mēsură recerută de necesitate, er la votarea obvenită pentru alegerea de membri în direcțiune în locul celor sortiți, și-au luat îndrăznēla a-și pune candidatura cu totă serioșitatea și ei. Numai norocul și mai vērtoș împrejurarea, că astfel de votări nu prea sunt obișnuite, după ce de comun se realeg prin aclamațiune cei sortiți, deocamdată ne-a scăpat din beleaua, ce ni-se pregătea, pentru-că străinii au venit nepregătiți la ocașiunea atât de favorabilă lor.

După-ce am scăpat teaferi cu ocașiunea acésta, imi permit a adresa tuturor celor competenți un „*Videant consules!*“, căci după progresul, ce l'a manifestat „*Arieșana*“ în anul trecut, de sigur vor vana streinii cu zel încordat după acțiuni de-ale acestui institut, și decă nu vor alergera întru ajutor cei cu dare de mână, cu durere vom vedē străcurându-se în mâni străine bazele acestei instituțiuni, care așa sublimă chiamare are în agrul național; vom vedē alterată vocațiunea de a fi românesc acest institut în toate ale sale, de-a fi organul poporului, pentru care s'a fundat.

Preoții, învățătorii și ceilalți cărturari s'au esplice țeranului valōrea acțiunilor, ce le vor fi avēnd; facă-l atent de timpuriu la adunările institutului, ca astfel pe viitor să nu fie alterat coloritul românesc al acestor întruniri.

Pe calea acésta și pe lângă înțeleptă conducere se va salva pentru institutul nostru și pe viitor principiul național.

Acéstea mi-am permis a-le espune pentru completarea raportului amintit. De altcum fie convins d-l raportor despre buna mea credință. B.

Catastrofa dela La Goubron.

Am anunțat, că în *Toulon*, cel mai puternic și mai însemnat port francez, s'a întâmplat Sâmbătă spre Duminecă noaptea o mare catastrofă; spre apus de oraș, în suburbiul *La Goubron*, a explodat magazia de ierbă de pușcă, care aparținea arsenalului marinei. În magazia aceasta se aflau 50,000 kilograme de ierbă de pușcă. Grozava explozie a prefăcut în ruine, în depărtare de doi kilometri, toate casele, și a ucis și rănit grav soldații și locuitorii caselor din suburbiu. Până acum au fost scoși dintre ruine 70 de morți și 110 răniți. Jertfele acestei catastrofe însă sunt și mai numeroase, ceea-ce se va stabili numai după-ce va fi curățit teritoriul de patru kilometri pătrați, pe care s'a întâmplat pustiirea.

Catastrofa s'a întâmplat într'un loc istoric și în cel mai mare arsenal din lume. Arsenalul din *La Goubron* ocupă un teritoriu de 270 hectare, adică 2,700,000 metri pătrați, și este opera generalului inginer *Vauban* de pe timpul lui Ludovic XIV. Edificarea lui s'a început în 1680 și s'a sfârșit pe la mijlocul secolului acestuia, a durat adică edificarea aproape două veacuri și a costat 100 milioane franci. După câțiva ani a fost augmentat cheltuiindu-se 40 milioane și estindându-se spre Vest până la suburbiul *La Goubron*. Aici s'a întâmplat grozava catastrofă.

Toți soldații, cari se aflau în arsenal, au fost omorâți; numărul răniților e îndoit. În depărtare de 4 kilometri exploziunea a făcut să se spargă toate ferestrele caselor, ér în depărtare de 2 kilometri toate edificiile au fost dărâmate.

Cauza catastrofei nu e cunoscută încă. Se presupune, că ea s'a întâmplat în urma descompunerii chimice a pulverei fără fum dintr'o bute. Este aproape neexplicabil, cum celelalte magazii ale arsenalului au rămas neatinsse. Ministrul de marină a trimis 10,000 de franci în ajutorul nenorociților.

Marina națională română.

Diarele au vorbit dillele acestea de conferința d-lui inginer de construcțiuni navale *St. Christescu*, asupra marinei române. Cestiunea — dice „*Timp.*” — e de o importanță netăgăduită și merită o mențiune specială.

Conferențiarul a spus, în termeni generali, istoricul dezvoltării navigațiunii maritime și fluviale, precum și aceea a serviciilor moderne de navigațiune, insistând în special asupra serviciilor române, actualmente existente, pe Dunăre și pe *Mare-năgră*.

Modul primitiv de a naviga pe riuri, în timpul când omul nu dispunea de instrumente spre a-și confecționa vasele necesare, care s'el porțe pe apă, era acela de a-se agăța s'eu a-se sui pe un trunchi de arbore, lăsându-l în voia curenților. Apoi primele vase, arbori scobiți. Progresele se succed în arta construcțiunilor pe măsură ce instrumentele îndeletnicesc pe om la lucru. Astfel vedem deja flote întregi de vase, relativ mici, servind pe Fenicienii, pe Egipteni și pe Greci.

De aci până la tipul vasului de luptă propriu zis, nu mai era decât un pas, deși un pas gigantic.

El ne-a dat splendidele flote ale Romanilor și ale Cartagesilor, foștii Phenicienii. Aceștia din urmă posedau, pe lângă vasele militare de luptă și de transport, și vase de comerț, cu care circumnavigau cotele Europei, până în Angliera de astăzi, făcând astfel un activ schimb comercial.

Cu acest prilej conferențiarul a făcut o descriere înfiorătoare a vieții dintr'o gală romană, o *trivemă*, în momentul când sute de sclavi înlanțuiți trăgeau la lopeți, îndemnați de bicele nemiloase ale conducătorilor lor Romani. Strigătele de durere ale sclavilor, îndemnurile brutale ale conducătorilor, scârțâitul continuu și puternic al vasului, șgomotul lopeților, mișcările desordonate produse de o mare furioasă și muregetul sâlbatic al valurilor și al tempestii,

constituiesc un tot de fapte brutale și teribile, dér reale, care n'ar pute ușor alimenta concepțiunea modernă în această ordine de idei.

Navigațiunii cu lopeți a succedat un sistem mixt, lopeți și pânze, până ce acestea din urmă s'au substituit cu totul lopeților. Din acest moment nimic nu s'a mai schimbat în mijlocele de propulsione ale vaselor, arta omului aplicându-se exclusiv la formele lor, ce se perfecționau pe măsură cu progresele realizate în confecțiunea utilajului de construcțiune.

Revoluția cea mare s'a produs din momentul descoperirii puterii aburului, care a fost aplicat la un nou gen de propulsori.

Vine apoi epoca modernă a mașinelor marine, acționate la început cu roți laterale, ér mai târziu cu elice și elicele adoptate la aborii motori. Suntem în era aburului și a electricității, a ferului și a oțelului.

Conferențiarul descrie amănunțit cel mai mare vapor din lume, actualmente existent, transatlanticul german „*Kaiser Wilhelm der grosse*”, al companiei *North German Lloyd*. Cu această ocazie stabilește câteva comparațiuni foarte interesante. Acest vas, a cărui lungime e de 198 m., decât ar fi pus pe uscat, s'ar întinde pe întreg spațiul bulevardului cuprins între calea Victoriei și strada Colței; ér în înălțime ar întrece cu un etaj hotelul Continental din București. Viteza de serviciu a acestui vas, care este de 22 noduri de oră (adecă peste 40 k. pe oră), îi permite a traversa Oceanul Atlantic în mai puțin de 6 zile. Ceea ce se poate imbarca în acest vas uriaș, este curat fenomenal: peste 600 pasageri de clasa I, peste 300 de clasa II, peste 800 de a III.

Echipajul cu mașiniști și servitori se compune din 458 de omeni, mii de tone de mărfuri, mii de tone de cărbuni pentru alimentarea enormelor sale mașini, care dezvoltă 29.000 cai putere. În fine, spre a concretiza această curioasă descrițiune, conferențiarul arată, că ar trebui peste 40 de trenuri enorme pentru a încărca nesfârșitul material și personal, ce cuprinde obicnuit în flancurile sale giganticul vapor.

Ca tip de vas uriaș printre cele ce constituiesc flotele militare moderne, d-l *Christescu* a ales cuirasatul italian *Sardegna* de peste 13000 tone deplasament, și care poartă aproape 50 de tunuri, mult mai mult, decât fortul Chitila, care este cel mai mare al cetății București. O asemenea mașină formidabilă de rebel costă numai 27 milioane franci!

După ce conferențiarul arată rolul jucat de marină și marinarii în toți timpii, și dovedește, că grație descoperirilor navigatorilor celebri *B. Diaz*, *Vasco de Gama*, *Christoforo Colombo*, *Magellan* etc., cunosțom astăzi lumea întregă și-i putem utiliza bunurile toate, trece apoi la cestiunea, care-l interesează în special: *Navigațiunea română*.

(Va urma.)

Cântece ostășesci.

Suntem rugați a da loc apelului de mai jos, asupra căruia atragem atențiunea cetitorilor noștri. E vorba de un ordin al ministeriului comun de război din Viena, de-a arangia și publica o colecțiune de cântece ostășesci de-ale tuturor popoarelor și în limbile monarhiei. În această colecțiune de cântece noi Românii am pute să fim admirabil reprezentați, decât colectantului i-s'ar da din partea omenilor noștri concursul dorit. Eță apelul, ce ni-s'a trimis în limba română:

O rugăminte către foștii militari și către amicii cântecului ostășesc!

Înaltul ces. și reg. minister imperial de război m'a autorizat prin decretul din 11 Decembrie 1898, de a mă interesa mai de-aprope de cântecele ostășesci ale tuturor națiunilor austro-ungare și de-a publica o colecțiune.

Supunându-mă cu plăcere acestei lucrări patriotice, rog mai ales pe cei mai vechi domni rezerviști și concediați, într'a căror reminiscență mai trăesc cântece ostășesci, ca să binevoiesc a-mi împărtăși cât de curând textul complet în forma și în limba originală, s'eu a-mi nomina persoane, cari cunosc atari cântece. Ce se atinge de melodie, voi fi așa de liber de-a mă înțelege cu respectivii domni s'eu pe calea corespondenței, s'eu prin intervenire personală.

Cântecele ostășesci sunt un adevărat tezaur de poezie populară și de o atare muzică, și ar fi o daună demnă de deplângere, decât s'ar da uitării cântecul ostășesc, care exprimă adese într'un mod mișcător despărțirea dela casa părintescă, dorul după locul natal, suferințele amorului, grozile războiului și vitejia comandanților.

Fiă-care contribuie la colecțiunea, deși poate neînsemnată la aparență, formeză un merit cu privire la succesul opului, și eu la timpul s'eu nu voi omite, de-a induce cu recunoștință numele tuturor colaboratorilor.

În urmă adaog rugăminte, că diarele noastre să binevoiesc a publica acest apel, sprijinind astfel această lucrare patriotică.

Cu cea mai distinsă stimă:

Directorul de muzică
V. V. Hausmann,
Bielitz, Silesia.

Ideii fundamentale în economia politică,

de **Ioan Socaciu.**

I.

2. Felul economiilor.

Unități economice, organism economic social, economii națională și universală.

(Urmare.)

În economia națională principiul economic trebuie luat din punct de vedere al totalității, trebuie să sune: în modul cel mai ușor, s'eu pe calea cea mai scurtă, să se provadă cât se poate de bine cu bunurile necesare, cu mijlocele de trai, toți membrii națiunii, toți cetățenii statului, care va să dică totalitatea. Dér unitățile economice, deși stau în legătură și depind unele de altele, totuși caută fiă-care ca să valideze principiul economic în interesul s'eu propriu, adică caută, ca cu ostenelă puțină, cu sacrificiu mic din partea sa, să câștige cât se poate de mult pentru sine, fiă pe calea schimbului dela alții, fiă din natura esternă pe calea producțiunii. Așa e interesul privat economic, și fiind așa, nu totdeauna e în armonie cu cel național economic.

Când o unitate economică în interesul s'eu propriu face cruțare în speșele de producțiune (adecă produce bunuri cu puțină cheltuielă) fiă pentru-că purcede cu îngrijire s'eu pentru-că a descoperit vre-o metodă mai practică: bunurile economice se înmulțesc, ceea-ce este și în interesul totalității. Într'un asemenea cas interesul privat să află în consonanță cu interesul public, cu interesul totalității, adică național economic.

Dér de multe-ori interesul privat economic nu e în armonie cu cel național economic, de multe-ori ceea-ce e câștig pentru un particular, e pierdere pentru altul și pentru totalitate. Așa d. e. interesul privat al unui arăndaș de pământ este, ca să stărcă cât se poate de mult pământul arăndașului pentru puțină vreme, fără ca să ție cont de aceea, că pământul respectiv să dea ródă și în viitor, adică și după espirarea timpului lui de arăndaș. Interesului național economic ar corespunde, decât pământul s'ar ține în bună stare, folosindu-se în mod rațional și îngrijindu-se, ca să dea ródă pe-o durată cât se poate de lungă.

Decă, precum se vede, interesul privat economic nu e totdeauna în consonanță cu cel național economic, și decât unitățile economice validează principiul economic din punct de vedere al interesului lor privat, să nasce întrebarea: În ce chip să

pote validata principiul economic luat din punct de vedere al totalității, adică în ce chip se poate validata, ca să corespundă interesului național-economic?

Acastă întrebare se pune la toate cercetările național economice și servește ca punct de mănecare al criticii în aprecierea organizației economice sociale.

Deore-ce în economia națională nu există o voință conducătoare deosebită de-a unităților economice, depinde de modul cum se mișcă, cum lucră acestea, ca rezultatul peste tot să corespundă cu interesul întregului conform principiului economic luat din punct de vedere național economic (adecă din punct de vedere al totalității). De aceea se pretinde ca diferitele unități ale economiei naționale să fiă conduse în acțiunile lor și de interesul totalității din care fac parte.

(Va urma)

NECROLOG. *Elena I. Eremia*, originară din Brașov, a răposat Luni s'era în București în anul al 58 al etății și al 20-lea al văduviei. O jălesc intristații fi și fice: *George*, *Paraschiva*, *Tațiana* și *Marieta*; *Ioan Berteanu* și *Ioan Spudercă* ca gineri, *Maria măr. Eremia* ca noră, apoi frați, surori, nepoți și nepoțe. — Fiă-i țerena ușoră!

ULTIME SCIRI.

Lipova, 8 Martie. (Telgr. part. a „*Gaz. Trans.*”) Astăzi la ora 1 d. a. a intrat în gara *Radna-Lipova* trenul, ce aducea pe episcopul *Ioan Mețianu*, alesul Metropolit, dela *Arad* la *Sibiu*. Gara era înșesată de un public imens din *Lipova* și giur. Preoți, inteligență și popor, în frunte cu protopopii *Beleş* și *Hamsea*, eșiseră la gară, unde între bubitul tréscurilor, sunetul clopotelor și entusiaste urări de „să trăescă” fû întemnat noul Metropolit la sosirea trenului.

Înalt Prea Sântia Sa apărî în ușa cupeului, ér protopopul *Beleş*, în numele credincioșilor din *Lipova*, *Radna* și jur, în scurte, dér însuflețite cuvinte dete espresione simțemintelor de adevărată dragoste și devotament, ce acești credincioși au dovedit timp de un pătrar de secul față cu episcopul lor, asigurând totodată, că aceeași dragoste și devotament însoțesc ei pe Metropolitul *Mețianu*, căruia îi cere arhieresca binecuvântare. Vorbitorul termină urmat de entusiaste și nesfârșite urări de „să trăescă”.

Metropolitul mulțumî și binecuvântă poporul, fiind adenc mișcat de această imposantă manifestațiune a iubirei.

Trenul plecă între salve de treascuri și infinite urări de „să trăescă”.

DIVERSE.

Imormântarea unei maimuțe.

O bogată femeie văduvă din *Boston* a imormântat dillele acestea cu mare pompă o maimuță, care'i era foarte iubită. Maimuța se chema „*Iosif*” și se bucura de mare popularitate în suburbiul *Charon* unde locuia stăpâna ei. În totă viața ei avu chiămarea omorifă de a-și însoți stăpâna orî unde mergea, chiar și la băi. Era instruită și bine dresată a face mișcări omenesci, ér pe stradă umbla de braț cu exotica ei stăpână. Cadavrul „decadatei” maimuțe fû aședat pe un catafalc pompos, cosciugul ei era îmbrăcat cu mătase albastră. Pe cooperișul cosciugului era aplicată o tablă de argint în care îi era gravat numele. În ziua imormântării catafalcul i fû acoperit cu cununii furmoșe și scumpe, date de prietenii stăpânei. „*Iosif*” așader s'a împărtășit de o imormântare ca și un om bogat. „*Nenorocita*” stăpână a declarat amicilor sale, că va ridica lui „*Iosif*” un monument. Ea plânge ziua noptea nemângăiată.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.80
Renta de corone ung. 4%	97.85
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.40
Bonuri rurale ungare 4%	96.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	162.—
Losuri pentru rez. Tisei si Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hartie austr.	100.95
Renta de aur austr.	100.95
Losuri din 1860.	140.—
Actii de-ale Banței austro-ungară	921.—
Actii de-ale Banței ung. de credit	397.59
Actii de-ale Banței austr. de credit	367.75
Napoleonori	9.55 1/2
Mărci imperiale germane	58.97 1/2
London vista	120.47 1/2
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	101.45
Note italiene	44.05

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Martie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.46
Napoleon d'or. Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesco Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesco Cump.	10.70	Vënd.	—
șcris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Publicațiune.

Corpul profesoral dela scólele medii și superioare gr. or. române din Brașov a decis, ca din *fondul masei studenților* să provadă cu prânț pe timpul dela 15 (27) Martie până la 30 Iunie v. 1899: 20 de școlari săraci dela aceste scóle. Spre acest scop se escrie concurs pentru *oferte deschise* din partea acelor familii române din Brașov, cari ar dori să ofere pe bani prânț la un anumit număr de școlari.

Terminul de concurs este până în 7 (19) Martie a. c.

Doritorii au să și înainteze ofertele lor în scris în cancelaria direcțiunei gimnasiunii române, arătând:

- a) strada și n-rul casei, unde locuiesc;
- b) numărul școlariilor, pentru câți ar voi să dea prânț (cel puțin 2, cel mult 10 școlari);
- c) oferta de plată, ce reclamă pe lună pentru prânț (ofertele, cari vor trece peste 6 fl. pe lună nu se vor lua în considerare).

Prânțul va consta: séu 1) dintr'o supă de carne cu rasol și saucă (= zos), séu în loc de zos o mâncare grósă (țușpais), séu 2) dintr'o supă simplă (nu de carne) și o friptură séu tocană, — așa-dér totdeuna din câte 2 feluri de bucate. — Cantitatea de carne va fi cam 200 grame de câte un școlar. Pâinea o dá tot oferentul. În zilele de Vineri mâncarea va fi de post.

Brașov, în 20 Februarie v. 1899.

Direcțiunea scólelor medii gr. or. române:

Virgil Onițiu, director.

Nr. 3649—1899.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică, cumcă socotela casei orfanale pro 1898 esaminată și clausulată de comitabilitatea orășenescă, se află în decursul a 15 zile la scaunul orășenesc orfanal și se póte în decursul órelor esamina din partea fie-cărui. Eventualele observări în contra acestei socoteli se pot în decursul amintitului termin așterne acestui magistrat.

Brașov, 4 Martie 1899.

526,1—1. Magistratul orășenesc.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Restaurația la gaura dulce

Subscrisul am onórea a face cu noscut On. public, că am luat asupra-mi sus numita Restaurație.

La vëndare nu am vinuri

nici de Vilanyer,

nici de Trient,

și nici de Cinci biserici (Fünfkirche) fără numai vinuri curate de Ardeal cumpérate de mine singur, și vënd decă se cumpără 5 litre odată cu 36 cr. litru.

Nu fac reclamă cu bere străină, ci vënd pe lângă o bucatărie bună numai bere de Brașov numită Kronenbier.

Cu totă stima:

Th. Preiss, birtaş.

3—3,515

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

„Aurora”, societate de imprumut și păstrare în Năséud.

INVITARE.

Domnii membrii a societății de imprumut și păstrare „AURORA” sunt invitați a participa la

adunarea generală a XXV-a,

care va avé loc Duminecă în 26 Martie n. 1899 la 10 óre a. m. în sala scólei fundatiionale populare superioare din Năséud.

Pentru cazul când acésta adunare nu s'ar puté tiné din lipsa voturilor recerute, prin acésta se convócă tot-odată a doua adunare, care va avé loc în 9 Aprilie 1899, la óra și locul fixat, în care vor aduce hotăriri valabile membrii prezenți.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunei și al comisiunei censurătoare.
2. Statorirea bilanțului pre anul 1898, distribuirea profitului, darea absolutoriului pentru anul de gestiune espirat.
3. Alegerea alor doi membrii în consiliul administrativ pe timp de 3 ani.
4. Alegerea comisiunei censurătoare pe timp de un an.
5. Propunerile consiliului administrativ și eventual alte propunerii insinuate în sensul statului.

Năséud, la 26 Februarie 1899.

8—3,517

Direcțiunea.

Numai pentru particulari

se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătesci costă numai

fl. 2.80	stofă bună
fl. 3.10	„ „
fl. 4.80	„ „
fl. 6.	„ „
fl. 7.75	„ fină
fl. 9.—	„ mai fină
fl. 10.50	„ foarte fină
fl. 12.40	„ englezescă
fl. 13.95	„ Kamgarn

lână curată.

Depositul fabricii de postav Kiesel-Amhof in Brünn.

Mostre gratis și franco. — Liferatie conform mostrei.

P. T. public se face atent, că cumpărănd direct dela fabrică, are mare avantajin.

Spre lămurire următoarele: Adolf Kraus, comerciant de postavuri în Budapesta dá croitorului pentru comande făcute la el de fl. 10.— un pantalon cu 50 cr., de fl. 20, un costum cu 1 fl., de fl. 60, un costum fin grati.

Afară de acésta are croitorul rabat 3 fl.— per metru și 20%.

Acéste tóte le plătesce particulari, cari comandă haine la croitor după cartea de mostre a lui Adolf Kraus.

4—24.09.

S'a sfîrșit cu tusea!

Cel mai bun mijloc de casă sntt

Bombóne de cépă

veritabile ale lui

Oscar Tietze,

care au efect grabnic contra tusei, răgușelei, flegmei etc. Numai pregătirea specială a bombónelor mele asigură efectul. Fiă-care observe numele **Oscar Tietze** și marca cepei, de óre-ce există imitații stricăciose.

In pachete a 20 și 40 cr.

Depot principal:

F. Krizan farmacist, Kremsier.

Deposit în Brașov și în cele mai multe Farmacii, Droguerii și Băcării din Austro-Ungaria.

11—20,473.

Avis.

Am onóre a aduce lu cunoștința Onor. public, că am luat asupra-mi cu inceputul 1-e Martie

Hala de Bere de Steinbruch

din colțul Stradei Căldărariilor și al Aței.

Atrag atențiunea On. óspeți, că Berea o vënd fără acid carbonic, numai prin cană (pipă), care face se musese.

— Dejun cu 7 cr. porția mică. —

Abonament pentru cost în local și afară de local.

— Serviciu prompt și solid. —

Rugându-me de o cercetare număróse sunt cu totă stima:

Georg Mühlbacher, Restaurater.

8—3

Preparatele de maltă pentru debilii și bolnavii ale lui Johann Hoff.

Beutură sănătósă de maltă a lui Johann Hoff.

Un mijloc de întărire la slăbiciune, a funcțiunea neregulată a organelor stomacului, peptului și fórte aprobat la re-convalescenți.

Prețul unei sticle 75 cr., 5 sticle franco 3 fl. 75 cr.

Mai mult de 10 ani cumpăr dela D ta bere de maltă, cum și celelalte preparate de maltă. Singurul mijloc, care au însenătoșat pe consórta mea. Vē rog ami mai trimite.

Böger, Viena Hofmühlgasse,

Estract de maltă condensat a lui Johann Hoff.

Mijloc de vindecare pentru bólele plămânilor, catar la gâtles, tuse învechită. De recomandat cu deosebire ca medicament pentru copii bolnavi de organele respirației. Este plăcut de luat.

Prețul unei sticle 1 fl., 5 sticle franco 5 fl.

Preparatele de maltă al D tale sunt adevărat medicamente bune și întăritóre. Vē rog ami trimite érași 5 litre Estract de maltă condensat, un Klgr. Chocoladă de maltă, 1/2 cuzină bombóne de maltă pentru pept.

G. Fischer maior, Oradea-mare.

Ciocolată de maltă pentru sênătate a lui Johann Hoff.

Probată ca mijloc vindecător la slăbiciuni, anemie, nervositate, insomnie, lipsă de apetit. Are gust bun, este fórte hrănitóre și are efect bun la copiii slăbiți.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata de maltă este fórte escelentă. Eu am ordonat acésta ciocolată la dureri cronice de stomac, gălbinare, cu bun succes.

Dr. Nicolei medic în Triebel.

Bombóne de maltă pentru piept a lui Johann Hoff.

Mijloc vindecător pentru tuse, răgușală, flegmă, cu deosebire la catar bronchial. Acéste bombóne se pot lua după plăcere, fără a impedecca mistuirea.

In cutie a 10 cr., și pachete a 30 cr.

De minune m'am vindecat de tuse cu întrebuintarea bombónelor de maltă. v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg.

Bombónele D-tale are efect escelent la suferințele de tuse și asthmă ale nevestei mele.

Busch, paroch, Weiselütz.

Deposite în Brașov: Farmacia, Victor Roth, Fr. Stenner, E. Kugler, E. Jekelius, Jul. Hornung, la prăvălia Demeter Eremias nepoții.

Depositul general pentru Ungaria: Apoteca Josif v. Török, Budapest, Király-utca 12.

Prospecte cu prețuri curente gratis și franco.